

Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling

Inleiding

Professionals die met kinderen werken, zijn wettelijk verplicht te handelen volgens de landelijke meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling.

In dit document staat beschreven wie binnen de school welke verantwoordelijkheid heeft, wie het aanspreekpunt (aandachtsfunctionaris) is en wat het stappenplan van de landelijke meldcode is. Daarnaast staat omschreven met welke landelijke verwijzindex De Terp werkt.

Professionals

Binnen de school werken diverse professionals. De leerkracht is de eerste die eventuele signalen kan opvangen die een vermoeden van huiselijk geweld en/of kindermishandeling geven. Hij/zij beschouwt deze taak als een belangrijk onderdeel van zijn/haar functie. Signalen of zorgen worden gedeeld met de interne aandachtsfunctionaris. Op De Terp is de intern begeleider tevens de aandachtsfunctionaris. Hij/zij draagt zorg voor een adequate uitvoering van de meldcode. De schoolleider is degene die het beleid implementeert en eindverantwoordelijk is voor de juiste uitvoering van de meldcode (incl. scholing professionals).

Hieronder is een duidelijke infographic te zien waarin de verschillende professionals en hun rollen zijn opgenomen.

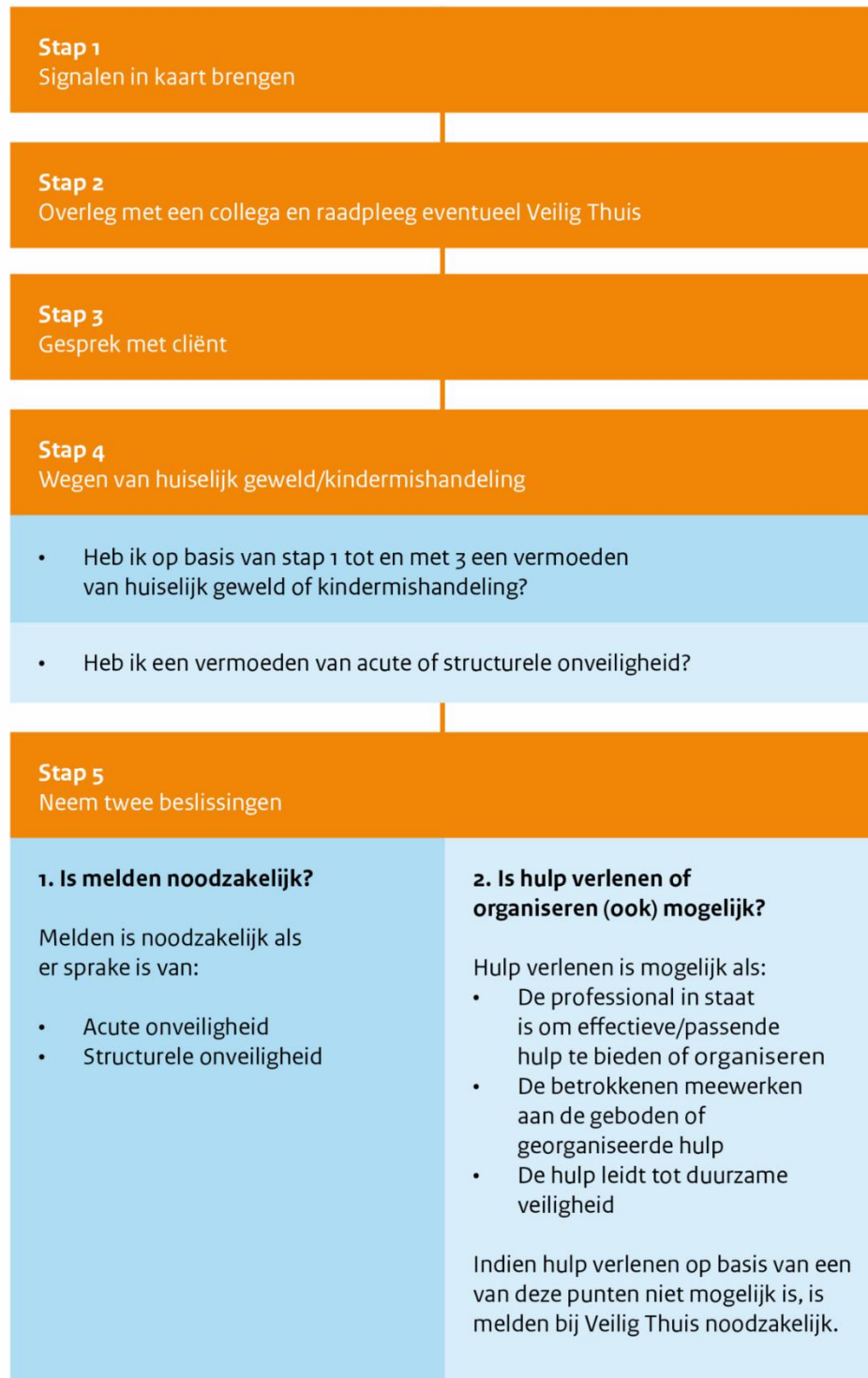
Landelijke verwijzindex

Om er zorg voor te dragen dat betrokken professionals van elkaars hulpverlening en zorgen op de hoogte zijn, is de landelijke verwijzindex ontwikkeld. Dit systeem biedt professionals die met kinderen/jongeren werken de mogelijkheid hun betrokkenheid bij het kind kenbaar te maken. Andere betrokken hulpverleners kunnen de contactgegevens van de professional zien en contact met elkaar opnemen t.b.v. afstemming.

Jenaplanschool de Terp werkt met 'Jeugdmatch'. De intern begeleider (en tevens aandachtsfunctionaris), de vertrouwenspersoon en de directeur hebben de bevoegdheid om een signaal in Jeugdmatch af te geven. Zie voor meer informatie ook het bestand 'Jeugdmatch_Organisatieprofiel_De Terp'.

Stappenplan meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling

Figuur 1: **Stappenplan verbeterde meldcode**

Stap 1: signaleren & documenteren

Wanneer de school signalen opvangt van huiselijk geweld of kindermishandeling, wordt van haar verwacht dat zij deze signalen in kaart brengt. Zij legt de signalen vast, evenals (de uitkomsten) van gesprekken die zij over de signalen voert, de stappen die zij zet en de besluiten die zij neemt. Ook de gegevens die de signalen ontkrachten worden vastgelegd.

De signalen worden zo feitelijk en objectief mogelijk omschreven; de leerkracht laat zijn/haar eigen aannames en emoties hier buiten.

Het is van belang dat de leerkracht alleen signaleert wat hij/zij zelf ziet. Wanneer hij/zij iets 'van horen zeggen' heeft, kan dit wel toegevoegd worden, maar is het van groot belang dat toegevoegd wordt dat dit niet uit eerste hand is.

Bovenstaande wordt vastgelegd in het web-based dossier van de leerling.

Stap 2: Collegiale consultatie:

Leerkracht heeft signalen gedocumenteerd en vraagt vervolgens advies aan directeur, en/of intern begeleider (= tevens aandachtsfunctionaris). Dit advies wordt toegevoegd aan het dossier over de meldcode. De school kan ook (evt. op anonieme wijze) advies vragen aan Veilig Thuis (0800-2000). Mocht dit advies ingewilligd worden, dient dit ook toegevoegd te worden aan het dossier.

Stap 3: Gesprek met cliënt (of met zijn ouders)

Na het collegiaal overleg en evt. het adviesgesprek met Veilig Thuis, volgt er een gesprek met de cliënt. Omdat het in deze casussen belangrijk is dat er openlijk en transparant gecommuniceerd wordt, zal de school z.s.m. met de cliënt (of met zijn ouders) in gesprek gaan om de signalen te bespreken.

Soms zal het vermoeden door het gesprek worden weggenomen. Dan zal de uitkomst van dit gesprek uitgewerkt worden in het dossier en zijn de volgende stappen van het stappenplan niet nodig.

Worden de zorgen over de signalen niet weggenomen door het gesprek, dan worden de volgende stappen van de meldcode gevolgd.

In het gesprek met de cliënt is het belangrijk dat de leerkracht:

- het doel van het gesprek uitlegt,
- de feitelijke signalen bespreekt,
- de cliënt uitnodigt om hier op te reageren
- pas na dit gesprek komt de leerkracht met een interpretatie van wat hij heeft gezien en gehoord en wat hem in reactie daarop verteld is.

Gesprek met kinderen

Ook als de cliënt nog jong is, is het van belang dat er een gesprek met hem gevoerd wordt, tenzij dat vanwege zijn jeugdige leeftijd echt niet mogelijk, of te belastend voor hem is.

Het kan van belang zijn het kind even alleen te spreken, zonder dat zijn ouders er bij zijn, zodat het kind zich vrij kan uiten. De leerkracht beoordeelt zelf op welke manier dit gesprek het best gevoerd kan worden.

De uitkomsten van dit gesprek en de observaties van de leerkracht tijdens dit gesprek worden toegevoegd aan het dossier van de melding.

Gesprek met de ouder(s)

Vervolgens nodigt de leerkracht (evt. samen met intern begeleider en/of directeur) de ouder(s) van de leerling uit om over de signalen en de meldcode te spreken. Ook wanneer de ouders

mogelijkerwijs niet betrokken zijn bij het huiselijk geweld of de kindermishandeling, horen zij te worden geïnformeerd over wat er bij hun kind speelt.

Geen gesprek met de cliënt

In sommige gevallen kan er afgezien worden van een gesprek met de cliënt. Het gaat hierbij om uitzonderlijke situaties, waarbij er concrete aanwijzingen zijn dat, door het voeren van het gesprek, de veiligheid van de betrokkenen in het geding zouden kunnen komen. Ook kan er worden afgezien van het gesprek als er goede redenen zijn om aan te nemen dat de cliënt hierdoor het vertrouwen in de school kwijt raakt en het kind van school zal halen, waardoor de cliënt uit het zicht kan raken. N.B. Het niet voeren van dit gesprek i.v.m. een mogelijke vertrouwensbreuk, kan juist een vertrouwensbreuk veroorzaken (als de cliënt ontdekt dat de school zonder zijn medeweten een melding heeft gedaan). Het evt. afzien van een gesprek moet derhalve heel goed overwogen worden. De school heeft de grote voorkeur om met de cliënt en zijn ouders in gesprek te gaan, op een respectvolle en transparante manier.

Stap 4: Afweging

De school heeft na deze eerste drie stappen al redelijk veel informatie: de signalen, de uitkomsten van de gesprekken en de adviezen van deskundigen.

De gewonnen informatie wordt afgewogen:

Is er, op basis van stap 1 t/m 3, een vermoeden van huiselijk geweld of kindermishandeling?

Heeft de school een vermoeden van acute of structurele onveiligheid?

Eventueel kan Veilig Thuis (opnieuw) om advies worden gevraagd, op een anonieme wijze. Bij twijfels over de risico's, de aard en de ernst van het geweld en bij twijfel over de vervolgstap moet altijd (opnieuw) advies worden gevraagd aan Veilig Thuis.

De afweging wordt toegevoegd aan het dossier van de casus.

Stap 5: Beslissen

Er zijn twee mogelijkheden: zelf hulp bieden/organiseren, of een melding doen bij Veilig Thuis.

Indien de school, gezien haar competenties, verantwoordelijkheden en professionele grenzen in voldoende mate effectieve hulp kan bieden of organiseren, hoeft er geen melding gedaan te worden. Mocht bovenstaande niet, of gedeeltelijk het geval zijn, dan is school wettelijk verplicht een melding te doen bij Veilig Thuis.

School moet altijd, voordat zij een melding doet, contact zoeken met de ouders van de cliënt over de melding. Zij legt hen hierbij uit dat zij een melding zullen doen, wat het doel van de melding is en wat de melding voor de cliënt betekent (zie verderop).

Bij een melding moet de melder zoveel mogelijk feiten en gebeurtenissen melden die hij zelf heeft waargenomen. Meldt de melder ook feiten en gebeurtenissen die anderen hebben gezien of gehoord, dan moet hij deze 'andere bron' in de melding noemen.

Veilig Thuis zal de melding verder onderzoeken. Vaak wordt er na dit onderzoek vrijwillige hulp geboden aan het gezin, in enkele gevallen wordt er door Veilig Thuis een melding gedaan bij de Raad van de Kinderbescherming.